

Kom haj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilne dželaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosé da.

Njech ty spěvaš,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njech éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ée!

F.

Serbiske njedželske lopjeno.

Wudawa ſo kóždu ſobotu w Ssmolerjez trihicísczceńi w Budyschinje a je tam ſa ſchtwórtlétne pſchedyplatu 40 pj. doſtačz.

Sswjedzeń ſemrjethy.*

Hluboka khotnosć leha ſo dženſa na kichesczanske woſzadu, hdyž ſwoný ſi wýzokich wězow ſi poſzlednej njedželu zyrkwinieho lěta ſhwedzeń ſemrjethy ſaſwonyju. Pſchetož jich mjedzowe ſynki napominaju: Spominacze na ſwojich ſemrjethy a wopomnacze, ſo tež wy wumrjecz dyrbicze! A hlej, týchnoscz a ſrudoba jima wutroby. Miz jeno nowe, tež stare ranę ſapocziniuji palicz. Belaza bołoscz a džakowna luboscz pochnuwa bohate ſyly ſawostajenych, wopytacz ſwjeczemu roli Božu a wupyscicze te drohe hórk, pod kótrymiz jich lubi wotpoczuja. Koho pytacze na pohrjebniſchežu, wy džeczi, kiž wy tam klečo ruzy ſamacze a tač horze ſyly pſcheliwacze? Ach, wy pytacze ſwojeju starscheju; taj mějeſhtaj waſ ſak ſubo, taj běſchtaj ſo ſi najwjetſchimi woporami ſa waſ ſtaraloj, na tymaj wižasche waſha zyła wutroba; a nětko wotpoczujetaj we ſwojimaj rowomaj, nětko ſtejicze wopuschczene w ſwecze a njewescze, tač macze ſebi wupomhacze; wbohe džeczi! — Koho ty pytacze, khotny mužo, kiž ty tam tač do hlubokich myſlow ponórjeny pſched tym bělym rowowym ſamjenjom ſtejisch? Ach, ty pytacze ſwoju mandželsku, kótraž je ſi tobu wjeſele a ſrudobu dželiła, pſches ſwoju luboscz czi ſiwjenje porjeſſhała, ſe ſwojim zunim a czichim ſkutko- wanjom czi twoj dom pſchijomny cziniła, cze w ſrudobje troſchtowała, w twojich khorosczach hlađala a czi twoje džeczatka ſobu woczahnyč pomhała. Sandzel ſmjerče je

czi ju wotpjedl ſ twojeju rukow, tu ſwěrnu, lubosčiwi duſchu. Kaf ſo tebi nětko tač ſtyschczé! — Koho ty pytacze, želaza žónska, kiž ty tam w žarowanſkej dráſeze pſches rynki rowow krocžich? Ach, ty pytacze ſwojeho mandželskeho, kótrehož bě ſebi wuſwolila, ſo by ſi nim pſches nežny ſwiaſt luboſeže a ſwěry ſjednoczena pſches tutón ſwět ſchla. S nim bě ſebi ſakitarja we wſchech naležnoſczach ſwojeho ſiwjenja dobyła, a hlaſ, blěda ſmjercz je czi twoju ſepjeru ſlamala; ta wutroba, kótraž cze tač horzo lubowasche, wjazy njepukoze, a ty ſaczuwasch ſo nětko tač ſamotna, tač wopuschczena! — Koho ty pytacze, starý ſchědžinzo, kiž ty tam, ſo we ſwojej ſlaboſci ſtulený na ſiſ ſepjeratwſchi, ſi khablazymi krocželeni ſtupacze? Ach, twoje džeczi, nad kótrymiz mějeſche ſwoju radoſcz, ſu czi do předka wuſchle do wěcznoſcze a njemoža cze w twojej ſlaboſci podpjeracze; tež wot pſcheczelow twojeje mlodoſcze njesteji czi hižom dawno žadyn wjazy po boku; ty ſy ſi zusbnikom mjes nětzisim ſplahom. Kaf je tebi tač czezko! Žiwjenja ſyly ſdychujesch: „Kneže, wono je doſcz!“ a pytacze ſebi tudy měſtacžko, hózej moħł wotpoczowacze wot ſwojeho džela.

O czeſczym tule bołoscz ſrudnych ſawostajenych! S tymi derje njesteji, kotsiž wo ſwojich ſemrjethy nježela. Tež bołoscz žohnowanje wopschija. Tola to doſcz njeje, ſo my dženſa na ſwojich ſemrjethy lubych ſi džakownej luboſežu ſpominamy, ſich rowy ſi wěnzami pſchimy a ſe ſwojimi ſylſami maczamy; ſo ſwoje duſche do ſańdzenych čaſzow ponórjamy a dopomjenje na ſhubjene ſvožo wob-

* Přilubjene natwarjace rozpoznanje njedželskeho teksta njeje přišlo.

nowjam. Niamy dale nieżo hac̄z dopomijec̄za a b̄ylsy, frudobu a żelenje, dha nam żwiedżeń semrjethy wjele żohnowanja njepschinjeſe. Wopomimy pschede wschem, so nam kóždy row naschu sachodnosc̄ preduje a naš s Božim b̄lowom najwjetšu wěstoſeſ na semi wuc̄zi, so tudy žane wobstajne městno nimam. Wschitzu dyrbimy wumrjec̄! To wob-żwiedc̄za niž jeno poſlednia njedžela w zyrlwinym lęcze, to praji nam padaze liscze a kóžda schēdžiwa włoska na b̄lowie, to pschiwola kóžde sahadžaze b̄lonzo a kóždy džen, kiz so k żwojemu kónzej naſhiluje. A schtō wě, tak b̄orsy hizom nascha poſlednia hodžina pschindze! „Schtōž džen je ſtrony, czerwieny, je jutſje khory, morjeny.“ Dženja ſtejich pschi rowje żwojeho lubeho a njewesch, tak b̄orsy može tež tebje hórkia pschitrywac̄. Kaž lódz na morju njepſhestanje pschistawej napschec̄zivo jec̄, tak so tež naſcha žiwienſka lódz s kóždym dnjom, s kóždej hodžinu ſmijerc̄zi a rowej bliži.

Ssmjerc̄ pač nijeje kónz, ale pschekhod. Hdze potom pschindzem, na to wotmoliv ſebi ſam. O njesapom, precz kchwatazy hnadny czaſ k żwojemu wěcznemu ſbožu naſožic̄! Hdž nam row preduje, so tudy žane wobstajne městno nimam, dha naš kſchiz nad rowom k njebju poſkuje a napomina, so bychmy to pschichodne pytali. Dow ſmih w zuſobje, hórkach je naſcha domisna. Tudy ſe ſyſami roſhywamy, tam budžem s wjeſelosc̄u žnjec̄. Grudnje je, schtōž dyrbí w czaſnym žiwienju wobydlenje žwojeho czeła wopuschec̄z a nima žane měſchęzanske prawo w njebju. Duž je to najnuſniſche, so pschichodne městno pytam, tak doſho hac̄z hischče w tutej czaſnoſci pschibywamy. Kſchiz nad rowom, kaž pueznik do njebja poſkuowazy, naš na naſcheho Sbóžnika dopominaj, kótryž je ſmijerc̄zi móz wſał, žiwienje pač a njesachodnosc̄ na ſwětlo pschinjeſl. Jego kſchiz je tón kluc̄, s kótrymž je nam wón tamne pschichodne městno wotanknył. Wrota ſteja wotewrjene; duž pytajmy s czaſom, so jumu psches nje- nut s póndžem do ſbóžnego Ziona!

Hamjen.

F.

Ssmjerc̄ ſebi wſchitkich ſada.

(Spěw s 30 lětneje wójny, wokoło lěta 1638).

Te žnjeńz a ſmijerc̄ jom' rěfaju;
Tón móz wot Boha ma.
Dženž wotsi ſej kožu,
Hdž trawa je s rožu.
Wón b̄orsy naš hubi; —
Hac̄z někom' ſo lubi?
Sso hladaj, róžic̄ka!

Schtōž dženž ſchče młodne, ſelene,
Te jutſje poſhyte:
Tu ſněhowe ſwónežki,
A zaſtowe dōncžki,
Tam wutrobne ſwětki —
Ssu naſtne ſwědki —
Sso hladaj, róžic̄ka!

Wſchē ſwětki, haj tež naſli
Sserp ſrubu w hruboſc̄zi;
Haj, róžic̄ki kraſne
A lilijs jaſne,

Tež czerwienie ſlucze
Žnjeńz požněwa rucze.
Sso hladaj, róžic̄ka.

Sso ſa kožu tež roſwalja
Kaž makija a roſmarja
Tak njesapomnic̄ſi
A kwětkowe ſicžki.
Haj, njepſchepuſchec̄zena
Tež kwětka njej jena.
Sso hladaj, róžic̄ka!

Tak ſrani kroc̄zel ſa kroc̄zel
Wſchē róže kwětkow moric̄zel,
Kiz w sahrodze kčěja,
Sso na polach ſměja:
Tu ſmjertrnic̄zow wjele,
Tam koſtrjanc̄ze ſele.
Sso hladaj, róžic̄ka.

Wſchindž, žnjeńzo, ſo cze njeboju,
Wſmi ſwoju kožu wótsenu!
Hdž wón tež mje ſbije,
Bóh Knies mje ſaſ' žije;
Do Edena wodži.
Ach, to ſo mi hodži! —
Sso wjeſel, róžic̄ka.

Jurijs Bróſt.

Nasche kerchowny.

(Sfónčenje.)

Pohrjebniſcheža ſu dženja dželene do wſchelakich dželow, tak ſo na jenym ſnanu dorosc̄eni, na druhim džec̄zi a ſchulſke džec̄zi pohrjebaju, wěste městna ſo ſa herbske pohrjebniſcheža pschedawaja a ſnanu někajki kruh je ſa ſamomordarjow poſtajeny. Czeła ſo w tých jenotliwych dželach w rynek porjadu ſhowaju, ſo by ſo zyly rum kerchowa derje wutrjebał. Psches to pač husto doſez jedyn rynek ſo druhemu cžiſce ſuna a wotměnjenje ſa wózko a ſa wolkchewjenje dusche pobrachuje. A tola tež pschi wſchej harje a ſwonkownym žiwienju naſcheho czaſha pschiviſlitwoſz k semrjethym, pyſchenje rowow a hajenje pohrjebniſchežow njeje ſaſhlo. Runje w poſlednim czaſu ſu někotre wulke města ſebi kraſne pohrjebniſcheža ſaſožile, na kótrychž móže duscha ſawostajenych harje wſchēdneho žiwienja wuc̄zelnýwſhi ſo derje natwaric̄z, ſ lubym ſemrjethym ſo roſmłowjec̄z a do wěcznosc̄e ſo pschekadžec̄z. Město Hamburg je ſebi wulke kraſne pohrjebniſchežo, tak mjenowane Ohlsdorffske zentralne pohrjebniſchežo, ſaſožilo, kótrež ſo wulkej sahrodze ſuna a je ſe wſchěmi móžnymi róžemi, ſchtomami a roſtlinami wobdate, pyſchene a wobſadžene. Woſebje wjele ſo tež wobdžiwa pohrjebniſchežo města Ménichowa (München), tak mjenowane Waldfriedhof. Město Ménichow mjenujzy ſupi ſebi pola Holzapfelſkreutha lež, wobſtejazh ſe ſchmitelov a jědienkov a tutón ſebi ſa pohrjebniſchežo wuſwoli, ſo by pod jeho haloſami abo woſrjedž ſchtomow na wu- proſdnenym měſcze ſwojich ſemrjethych ſhowalo. W ſymje kaž lęcze tuto pohrjebniſchežo tónžam cžemnoſeleny, ſhutny napohlad poſkic̄za, a rjenje ſo ſi jeho cžemnoſcze te pohrjebi ſi pomnikami ſběhaja. Wyschſe ſchtomy k wotměſowanju abo wotměnjenju wſchak naſchim herbskim pohrjebniſchežam ſi wjetſha pobrachuja. Tam a ſem ſu ſnadž někotre mjeniſche ſchtomy žiwienja wulke narostke a psches ſwoju ſehelej podobnu formu rjany napohlad poſkic̄za. Te njech ſo po móžnoſći ſtejo wostaja. Bone wſchak maja ſi dobom do-

pominac̄ na to nowe žiwenje, kotrež wērjozym s rowow nastanie. Wožebje rjenje tež wjestsche rowy a wjestsche žwójbne pohrjebniščę na ležnym pohrjebnišču w Mnichowje w ležu rosdželene leža.

Kajke paž ſu hewak s wjestscha naſche kerchowę? Husto je ſo jim porokowało, ſo ſo wone w poſledniſkim čaſku bōle kamjeńtym morjam runaja, t. r. ſo pschewulke a pschewyške kamjeńtne abo zementowe pomniki a twary ſkoro zyłych row poduscheja. Tak wſchak je husto w městach abo tež hižom druhdy na wſach pola nowszych rowow, ſo je zyły row wot kamjenja abo zementu ſkoro ſatlóžený a ſo ſo nimale žadny blecž na nim njenamaka, na kotrymž možlo něchtio ſelene roſc̄ abo hdžez možla ſo ſ luboſc̄u něſajka ſwětka abo ržicžka ſadžicž. Wěſo je ſdobne, ſo ſo kóždemu ſemrjetemu pomnik ſtaji, ale ſ tym ſo hiſhc̄e njetrjeba zyły row potajicž. Pohrjebniščę tu je rowow dla a niz pomnikow dla. Kaf rjenje debja row hiſhc̄e te ſolidne želesne abo kamjeńtne kſhiže ſtarſcheho čaſha, abo tež te kamjeńtne plath ſ napiſmom. Ale dženſha pyta husto jedyn druhego pschetrjechicž psches prawje nadpadný pomnik, kifz prawje wjele wot ſo čini a woſolne pomniki pschetrjechi, mjes tym paž je njelepy ſ hubjeneje tworę, husto ſ zementa. Tež čorna ſchleňza ſ kaſazymi ſwětlymi piſmilami, kifz paž ſo ſa doſtojný material ſa pomnik njewohlađuje, ſo nam hódná njeſda. Sa to paž ſteja w Mnichowje ſažo jara rjane drjewjane kſhiže. Wěſo ſchtóž ſamože, može ſwojim ſemrjetym wulkotnym pomnik ſtajicž, ale tutón njech tež je woprawdze wuſtojny a wumjelski. Pomniki pola naſ drje ſ wjestscha kamjenecžkař po ſwojej myžli abo ſwojej wuſtojnosći twori, tola dyrbjal jón žarowazh ſam ſebi ſ luboſc̄u wubjeracž abo po ſwojim ſacžucžu a ſwojej luboſc̄i ſebi dacž ſhotowacž. — Napiſmo nježmě bycz ſ po hórschu, ale kſhescžijanske. Husto je w Sſerbach na pomniku telſt cželnego předowanja ſpomnjeny. Že ſemrjetobr doby Sſerb byl, ma ſo jemu, kaž ſo ſamo wot ſo ſroshmi, tež ſerbſke napiſmo na pomnik dacž. Sſerbſke napiſma na kerchowje ſu ſnamjo ſa to, kaž ſebi wožadni ſwoje Sſerbowſtwo hiſhc̄e waža. W poſlednim čaſku ſu wone we wſehalich wožadach wožaromnje ſhetro wotebjeraše. So by to ſerbſke napiſmo tež woprawdze bjes ſmylkow bylo, ſchtóž husto njeje, njech ſo piſmatuſtojni prasheja, kifz rad radu dadža.

S čim ma ſo row wobžadžecž? Tu ſo njeſodži wjele přjódki pižacž, ale njech ſo ſadža, ſchtóž je po ſacžucžu a luboſc̄i ſawoſtajených, ſo by ſemrjeteho cžescžilo: ſwětki, kotrež hewak twoju ſahrodu pschha, hyazinty, zawiſi, ſyrotki, naliki, tulpy, vrjóž abo róže atd. Rjany ſacžiſhc̄ tež čini row, wobroſczený wot mocha abo eſeuja, džiwjeho wina atd. Pschihodne doſc̄ ſo njeſda, w lečze row pschicž ſ činjenym ſwětkami abo róžemi (ſ wóſka, papjery, liny atd.), mjes tym ſo je na ſwiedženju ſemrjetých, hdžž je liſcze ſe ſchtomow ſpadalo, hdžž ſu wſchě ſwětki ſaſchle, a je Boža ſtvrba kaž utotemrjeta, zyłe ſdobne a pschihodne, hdžž wotemrjete rjadki rowow ſo blyſhc̄a ſ wudželanymi ſwětkami, kotrež ſu husto ſaplecžene do ſelených wěnzow.

Swiadko wěnzy, wožebje młodych rowow, kaž tež wulſhc̄zete ſwětki a wſchón njerjad ma ſo ſ rowow bóřky ſrumowacž, ale niz psches murju kerchowa ſmjetacž, ale ſznamo do poſtajeneho ſorba a na poſtajene město. Pucze kerchowa maja ſo w dobrém rjedze džerjecž. Wulž ſwětka ſa hajenje kerchowa je tež plumpa; w dženſniſkim čaſku ſo wona husto hižom na najmjeńſich pohrjebniſhc̄zach namaka. Dostojnosć pohrjebniſhc̄za, jako cžicheho města woſpočinko telko lubnych ſpróznych pucžowarjow, ſebi tež žada, ſo ſo tam žana hara nječini, ſo tam džecži njehrajkaja, ſo ſo tam hužy njepaſu, ſchaty nježuſcha, pžy njehanjeja a ſo ſo tam tež njeſkuri. Potom ſo tež žane rowy njetrjebaſa ſ plotom wobdacž, wožebje hdžž je zyły kerchow hewak derje wobhrodzeny; na ležnym pohrjebniſhc̄zu w Mnichowje je do zyła ſakasane, rowy ſ plotom abo murju wobdacž. — Kóžde pohrjebniſhc̄zo ma bycz ſa duſchu

měſtno poſběhnjenja a natwarjenja. Š dobom ma wono ſpěchovacž myžl ſa ſhwibju a dom a dopomijecž na ſerbſkých pschivuſnych, pschecželov a doſonjaných. Tehodla móža ſo wožebje tež žwójbne abo herbile pohrjebniſhc̄za porucžecž, w kotrychž cži, kotsiž ſu w žiwenju ſjednocženi byli, tež w ſmjerczi ſebi bližko leža. Dokelž někotryžkuli pobožny tež rad (w lečze wjecžor) na kerchowje pschebhywa, kifz je tam domiſnu ſa duſchu namakał, by tam jara wužitna byla ſawka, ſznamo pod wýžolimaj ſipomaj. Taſki kerchow paž ſ tym ſdželanoſcž duſche ſpěhuje, kaž tež wožebje luboſcž ſ domiſnie a ſ starodawnym dobrým waſchnjam. Kajku wočehnjaſu móž ſa młodych a starých ma kóždy w dobrém woſhladanju ſtejazy kerchow! Njech to waſki wožadni ſpóſnatwaju a ſwoju ſedžbliwoſcž na njón ſložuja! Dopomijecž na ſemrjetých je žohnowanje ſa ſawoſtajených.

Kr. w K.

Pójmy won na Božu rolu!

Pójmy won na Božu rolu
Tam, hdžez naſchi lubi ſpja
W nadžiji, kaž ſorna w polu,
Sbóžnoh' ſaſowidženja.
W hľodnym ſlinje cžichoh' rowa
Drém jich jima hľuboki,
Hacž we mož ſwojoh' ſlowa
Bóh jich ſažo wubudži.

Kaž tam ſ hórkow wubiwaju
Travne ſwětki naſětne,
Tak tež ſ putow wuſlamaju
Cžela ſo jich ſ ſwobodže,
Hdžž je jandželov hľož wola:
Pójče, jaſtwa wopuſchcžje,
Wſmicže něko ſ Božoh' ſtola
Krónu, myto ſwěrnoſcze!

Lubje na nich ſpominajmy,
We wěrje ſo poſběhnym
A nim do ſbóžnoſcze a prajm̄y:
Tu ſm̄y hiſhc̄e putnizh,
Alle domiſna nam ſiwa,
Ból a placž ſo poſhubja,
Bóřky ſraduje ſo cžila
Duſcha ſaſowidženja.

Pschelozil Kapler.

Boži hľož we ſwědomnju.

Khude pjenjesh buchu, kaž kóžde lěto, na Domascha hnydom po ſemſchenju psches fararja wudželene. Wjele jich njebe, jeno 10 hr. Alle khudych w malej wieszy tež wjele njebe, jeno 3 abo 4. Nauwjaſy, mjenujz ſoļozzu, doſta kaž pschecž, khuda Hilža, potajſim zyłe 5 hr. w jenym fruchu. Zyle lěto bě ſo na tutón dar wjeſelila a ſebi doſlo poſchemyſlowała, ſchto chze ſebi wſcho ſa tutón pjenjes ſupicž. Hilža běſche bjes dwěla nojkhudſcha wožoba we zyłe wžy. Hdžž wjele lět běſche ſ wudowu byla a běſche zyłe ſama. Něſchtó mało móžesche ſebi hiſhc̄e ſama ſaſlužicž, ſo drje žaneje nuſy dale njemějſche. Tola paž by kóždy ras na Domascha te 5 hr. rada wſala, dokelž by ſ nimi ſa džecži ſwojeje džowki něſchtó ſ hodam ſupila. Tež tón ſrće cžysche popoſdnju do bližſcheho měſtka na wſi hicž, ſo by tam to nuſne naſupowala. Hdžž běſche wſcho na pucž pschihotowala, duž ſo dopomni, ſo hiſhc̄e woſenzo ſacžinila njeběſche; pschetož wona ſklyſhesche, kaž wěr do wokna

storkasche. Duž rucže hwoj korbik s mōschniczkou do khěze staji a rucže po shodze horje doběža a tam wólenzu saczini. Tola to tón króč trochu hubjenscho džesche, hacž běsche ſebi myſlik a hallo něhdze po 5 mjenischinach bě ſažo delkach. Hjichče jumu, předy hacž pschi wotěndženju durje ſadý ſo ſamkn, ſa hwojimi pjenjeſami hladasche. Duž — kajke wustróženje! ta mōschniczka běsche proſdna, tón pjetzhrivnář běsche prjecz. Lědma mōzesche to ſa pjetzherc, ale to běsche woprawdze tak. Wón njebě nihdze wjazy namakacž.

Pódlia ſužod runje drjewo rěſasche. K njemu najprjedy běsche a ſo jeho s tſchepotazym hložom praschesche: „Njeje předy něchtó do mojeho domečka ſtupil?“ — „Haj“, tón wotmolwi, „wandrowského ſym tam runje ſaſtupicž widžal, tón pak bě na měſcze ſažo won a potom k lěžu ſnowaſche.“ Hilžin domček mjenujz zyle pschi lěžu ležesche, lědma 5 mjenischinow wot njeho. „Tón je mi mój pjetzhrivnář kradný,“ wuwola nětko Hilža a pocza plakacž kaž male džeczo. „Haj“, na to ſužod džesche, „tu ſo njebudze wjele čzinicž dač, tón člowjek mějesche jara dolhe nohi, teho tak lohko nichto njepopadnje. Ale džicže tola k gmejnſkemu pſchedſtejčerzej a powjescze jemu to, ſnanu jeho žandarma ſažo popadnje.“ To wſchaf tež Hilža čjinjesche, njewérjesche pak, ſo budže jej to něchtio pomhacž. Ma to k duchownemu džesche a jemu wſchu hwoju nuſu wuforži. Tón běsche jara hněwny nad tutej njeduschnoſežu, runje kaž běsche jemu wboheje ſhudeje žonki žel. Wón ſo tehodla roſhudži, tež žonje naſtatu ſchodus ſe hwojeje mōſhniczki ſarunacž, njedyrbjal ſo tón pjenies wjazy namakacž. Mjes tym pak Hilži prajesche: „Pytajče nětko hischeze jumu w domje ſa pjeniesami, a njeſceže je hacž do njedžele namakała, dha pſchindže a powjescze mi to ſažo. Zeſli je pak tón wandrowski te ſame wſal, dha budža wone jeho kaž žehliwe wuhlo do ruky paſicž; a hdýž wſcheje wězy hischeze ſhwětnemu ſudniſej wuczelnje, dha Bóh wěſče pſches ſhwědomnje wótre ſloučko ſ nim poręči. Bohu na žone waschnje njeczefnje.“

To Hilžu trochu ſměrowa a wona drje ſrudna, tola měrniſcha domoj džesche. Ma wifí wěſo nětko wjazy hicž njemōžesche. Wječor pak, hdýž pschi cžmicžy we hwojej ſtweje ſedžesche, ſlyſhesche ſo ſo wot wonkach durje ſapraſhnychu. W tym ſamym wokomifnjenju dolhi člowjek po drósh k lěžu čerjefſche. Hilža džesche do khěze poſladacž, hacž njeje ſnanu ſažo paduch abo rubježník pola njeje poſhyl. Ale ſhoto dha ſo jej na ſawz̄i w khězi napſhēcžiwo blyſhczí? Zeje wulki blyſborný pjetzhrivnář. ſažo jej ſylsy do wocžow ſtupichu, ale tón króč ſylsy wjeſelosče. Ma měſcze na faru hkwataſche a tudý tón wjeſelk podawk powjedaſche, kaž tamna žonſka w pſchirumanju, ſotraž džesche: Wjeſelcze ſo ſo mnu, ja hwoj ſwoj ſroch namakała, kiz běsche ſhubeny. Farář pak jej prajesche: „Njeſhym wam to předy rjek? Sſwojemu Bohu tak rucže nichto njeczefnje; pſchetož na ſwěče njeje jeno člowiſka, ale tež bójſka polizija.“

Wón wokoschesche je.

Stari ſu ſebi powjedali, ſo ſo naſch ſbóžnik ženje we hwojim živjenju ani poſhměwlnýl njeje. Ma tole tež ras w něczejim domje rěč pſchindže. Mjeniſche džeczo běsche pódlia a tole wſcho ſlyſhala. Duž wone na měſcze k hwojemu nanej doběhný a rjekný: „Njevérno, nano, to tola njeje móžno, ſhotož cžile tam rěča; pſchetož male džeczi ſu džé ſbóžnika tak lubo měle; to njebychu wěſče čzinile, hdý budžishe ſo wón ženje ani njepoſhměwlnýl.“

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

K hlownej ſhromadžisne ſerbſkeho duchownſta pſchisamky ſo hlowna ſhromadžisna lutherskeho knihowneho towarzſta. Tu wotewri pſchedſyda knihowneho towarzſta, knjes farař Gólcz-Ralečjanſki. Wón ſdželi, ſo ſo poradžilo, noweho ſolportera, knjesa ſcholku ſe Žornoſył, dobýž, ſotryž nětko, hdýž je pólne dželo dokonjane a ludžo ſu domach naděńez, naſche woſhadyl pſchekhodžuje. Wón je hžom rjani ſicžbu nowych ſobuſtaſow dobýł, a nadžijam ſo, ſo ſměje dalschi wuſpeč pſchi hwojim hrodženju do naſchich ſerbſkich domow. Naſchich lubých ſobuſtaſow tež proſhymy, ſo čhyli hwojich ſužodow a ſnatych naſołwiež, do knihowneho towarzſta ſaſtupicž a jim wužitk naſcheho towarzſta roſkladowacž. W nowym lěže ſo lubym ſſerbam ſažo nowe knihy poſlicža. S radoſežu wſchitzym pſchitomni tu powjescz ſlyſhachu, ſo je njebo Herta ſwidowjena Wicžasowa w ſanezech naſhemu knihownemu towarzſtu 300 hr. jako legat wotkaſala. Te to nětko druhi legat, ſotryž je ſo naſhemu knihownemu towarzſtu w poſledních lětach doſtał — 300 hr. wot knjenje profeſor Pſuloweje a nětko wot Herty Wicžasoweje. Njech je to dobrý, wubudžazym pſchikkad ſa druhich, ſotřiž móža po hwojim ſamoženju naſhemu wažnemu towarzſtu tež něchtio wotkaſacž, ſo mohlo towarzſto hischeze wjazy rjanych natwarjozých knihy roſſchericž. Pſchetož wot teho, ſhotož lud cžita, wotwiſuje pſchichod ſuda. To naſlepje ſ teho poſnawam, ſak wjele ſchodus ſu hžom kažaze knihy we wutrobach woſebje mlodých načiniſke a jich do ſabkudženja, do jaſtwa pſchinjeſke. Knjes poſklađnik Thſcher na to ſpomina, ſo je w Pruskej Lužicy ſicžba ſobuſtaſow wotebjerala, hdýž je ſo tež tam poměrnje wjele knihow roſpſchedalo. Duž ſu lubi knježa duchowni pruskeje ſerbſkeje Lužicy wutrobnje proſheni, ſo čhyli pſchi ſklađnoſeži hwojich woſhadnych na ſaměr a wažnoſež naſcheho knihowneho towarzſta poſkaſowacž. Nowy bibliſſi pučniſk, ſotryž je knjes farař Mróſak w Budyschinku ſažo pſchecželnije ſestajal, ſo cžiſhczí a budže ſa počatku dežembra hotowy. K roſdawanju bibliſſkeho pučniſka doſtanu te woſhadyl, ſotraž je hacž do teho cžaſha poſelnik pſchekhodžil, nowy ſapiš ſobuſtaſow. W tych woſhadach pak, ſotraž hischeze pſchekhodžene njeſzu, měl k roſdawanju pučniſka doſalny ſapiš pſacžie. Poſklađnik knjes duchowny Thſcher poda ſlicžbowanje na lěto 1910 a 1911. Swjeſelaze je, ſo je towarzſto, ſotraž mějesche pſchi woſsamknjenju poſlednjeho ſlicžbowanja něhdze 300 hr. dolha, tónle zhlý wotviedlo a ſo ma po woſsamknjenju něcžiſcheho ſlicžbowanja pſches 400 hr. ſamoženja. Wuſpeč je pſches to pſchichol, ſo je ſo rjana ſicžba knihow ſe ſkada pſchedala. Duž ſo tež namjetuje, ſo měle ſo tež w pſchichodze knihy n. pſch. „Kložy a ſornjatka“, ſotryž je hischeze wjele na ſklađe, pſchedawacž. Knjes pſchedſyda ſkonečni ſhromadžisnu po dlěſſchim roſrěčenju a wuprajenju myſłów, ſotraž budže wubjerf we hwojej bližſhei ſhromadžisne do hwojeho wurađenja wſacž k lěpſhemu naſcheho knihowneho towarzſta.

— Knjes farař Krygar we Laſu ſwjeſeſche ſańdženu pónđzelu, 18. novembra, hwoj 25 lětny ſaſtojíſſki jubilej. Žemu doſtachu ſo wopokaſma cžecze a luboſcze wot woſhadyl a ſaſtojíſſkich bratrow. S Laſowſkej woſhadu pſchejemy, ſo čhyli Bóh luby knjes jeho hischeze dolhe lěta cžileho a ſtroweho ſdžeržecž jako ſwěrnehho duchowpaſtýra we winizu Božej.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wſchech pſchekhodženjach „Sſerb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtačž.